

TÜRKÇE

8. SINIF | 1. DÖNEM 1. YAZILIYA HAZIRLIK

Sözcük anlamı ve söz sanatları

Soru 1-5 • Cevaplarınızı kendi cümlelerinizle yazınız.

01. SORU

Bağlamdan anlam

Ece, sergideki her resmi dikkatle inceledi. En küçük renk farkını bile fark eden bu **titiz** bakışıyla arkadaşlarını şaşırttı.

“Titiz” sözcüğünün bu metindeki anlamını yazınız.

02. SORU

Bağlamdan anlam

Yeni kitaplıkta gösterişli süsler yoktu. **Yalın** tasarım, kitapları kolayca bulmamızı sağlıyordu.

“Yalın” sözcüğünün anlamını metinden hareketle yazınız. Aynı anlamda kullanıldığı bir cümle kurunuz.

03. SORU

Söz grubunun anlamı

Birkaç başarısız denemeden sonra da çalışmayı bırakmadı. Her yeni fikir, onun için **yeni bir kapı açıyordu.**

Koyu yazılan söz grubuyla anlatılmak isteneni açıklayınız.

04. SORU

Söz sanatları

“Yorgun sokak lambası, gece boyunca nöbet tuttu.”

Cümledeki söz sanatını yazınız. Hangi varlığa hangi insan özelliğinin verildiğini açıklayınız.

05. SORU

Söz sanatları

“Dedemin elleri, yaşlı bir ağacın dalları gibiydi.”

Benzeyen, kendisine benzetilen ve benzetme edatını yazınız. Benzetmenin düşündürdüğü bir ortak özelliği belirtiniz.

TÜRKÇE

8. SINIF | 1. DÖNEM 1. YAZILIYA HAZIRLIK

Söz sanatları, fiilimsiler ve cümlelerin öğeleri

Soru 6-10 • Cevaplarınızı kendi cümlelerinizle yazınız.

06. SORU

Söz sanatları

“Yüzünde gülüşler açar, içinde hüzün büyürdü.”

Dizede “gülüş” ve “hüzün” arasındaki karşıtlığa dayanan söz sanatını yazınız. Karşıtlığın ne anlattığını açıklayınız.

07. SORU

Fiilimsiler

“Kitap okumayı seven çocuk, gülümseyerek yanımıza geldi.”

Cümledeki üç fiilimsiyi bulunuz. Her birinin türünü yazınız.

08. SORU

Fiilimsi ve kalıcı isim

“Annemin yaptığı dolmayı yedikten sonra yürümeye çıktık.”

“Dolma” neden fiilimsi değildir? Cümledeki bir isim-fiili ve bir sıfat-fiili türleriyle yazınız.

09. SORU

Çekimli fiil ve fiilimsi

I. “Çocuk güldü.”

II. “Gülen çocuk bize el salladı.”

“Güldü” ve “gülen” sözcüklerini çekimli fiil / fiilimsi olarak sınıflandırınız. Fiilimsinin cümledeki görevini açıklayınız.

10. SORU

Cümlelerin öğeleri

“Dün akşam öğrenciler okulun bahçesinde kitap okudu.”

Cümlelerin yüklemine, öznesine, belirtisiz nesnesine, yer tamlayıcısını ve zarf tamlayıcısını ayrı ayrı yazınız.

TÜRKÇE

8. SINIF | 1. DÖNEM 1. YAZILIYA HAZIRLIK

Metni anlama ve yorumlama

Soru 11-15 • Cevaplarınızı kendi cümlelerinizle yazınız.

11. SORU

Metne göre cevaplama

Mahalledeki kitap dolabı haftada bir gün açılıyordu. Gönüllüler, çalışanların da kitap alabilmesi için dolabı çarşamba akşamları açmaya karar verdi.

Açılış zamanı neden değiştirilmiştir? Metne dayanarak yazınız.

12. SORU

Çıkarım yapma

Arda, robotu her durduğunda not aldı. Son denemede robot çalıştı ama Arda önceki notlarını silmedi; defterine “Yeniden gerekebilir.” yazdı.

Arda’nın çalışma anlayışıyla ilgili bir çıkarım yazınız. Metinden bir kanıt gösteriniz.

13. SORU

Metnin konusu

Kentlerdeki küçük yeşil alanlar kuşlara barınak olur. Yağmur suyunun toprağa geçmesini sağlar. İnsanlara dinlenebilecekleri serin köşeler sunar.

Metnin konusunu kısa bir söz grubuyla yazınız.

14. SORU

Ana fikir

Bir kitabı bitirmek, onu anlamış olmak değildir. Okurken sorular sormak ve anlatılanları kendi yaşantımızla ilişkilendirmek, sözcüklerin ardındaki düşünceyi görmemizi sağlar.

Metnin ana fikrini tek cümleyle yazınız.

15. SORU

Başlık ve ana fikir

Sınıf, okul bahçesindeki atıkları bir hafta boyunca topladı. Sonra yalnızca temizlik yapmanın yetmediğini fark etti. Yeniden atık oluşmasını azaltmak için matara kullanmaya ve gereksiz ambalajları tercih etmemeye başladı.

Metne uygun bir başlık yazınız. Metnin vermek istediği mesajı bir cümleyle belirtiniz.

TÜRKÇE

8. SINIF | 1. DÖNEM 1. YAZILIYA HAZIRLIK

Anlatım, metin türü ve soru oluşturma

Soru 16-20 • Cevaplarınızı kendi cümlelerinizle yazınız.

16. SORU

Ana duygu

“Yol uzar, evimizin ışığı düşer aklıma.
Annemin sesi gelir her akşam kulağıma.”
Dizelerin ana duygusunu yazınız. Bu duyguyu düşündüren bir ifadeyi belirtiniz.

17. SORU

Anlatım biçimi

Dar sokağın iki yanında cumbalı evler
sıralanıyordu. Mavi kapıların boyası dökülmüş,
taş basamakların kenarları aşınmıştı.
Baskın anlatım biçimini yazınız. Metinden iki ayrıntıyla gerekçelendiriniz.

18. SORU

Düşünceyi geliştirme

Basılı sözlükte kelimeyi sayfalar arasında
ararız. Dijital sözlükte ise arama kutusuna
yazarız. İkisinin de amacı anlamı bulmaktır;
arama yolları farklıdır.
Kullanılan düşünceyi geliştirme yolunu yazınız. Metindeki benzerliği ve farklılığı belirtiniz.

19. SORU

Metin türü

Yıllar sonra bile ilk kütüphane ziyaretimi
unutmadım. O gün öğretmenimle rafların
arasında dolaşmış, ödünç aldığım kitabı eve
kadar elimden bırakmamıştım.
Bu metnin ait olduğu türü yazınız. Türün metinde görülen bir özelliğini belirtiniz.

20. SORU

Metne soru sorma

Okulun bilim kulübü, cuma günü kütüphanede bir sergi açtı. Öğrenciler, geri dönüştürülen malzemelerle yaptıkları araçları ziyaretçilere tanıttı.
Cevabı metinde bulunan, birbirinden farklı iki soru yazınız. Her sorunun cevabını da belirtiniz.

TÜRKÇE

8. SINIF | 1. DÖNEM 1. YAZILIYA HAZIRLIK

Okuma, dil bilgisi ve yazılı anlatım

Soru 21-25 • Cevaplarınızı kendi cümlelerinizle yazınız.

21. SORU

Metne göre cevaplama

Okul bahçesindeki depoda çatılardan gelen yağmur suyu birikiyor. Bu su ağaçları sulamakta kullanılıyor; böylece şebeke suyundan tasarruf ediliyor.

Su nereden toplanıyor, nerede kullanılıyor? Uygulamanın sağladığı yararı yazınız.

22. SORU

Cümlelerin öğeleri

“Öğretmenimiz dün sınıfta yeni kitabı tanıttı.”
Yüklemi bulunuz. Ardından özneyi, belirtili nesneyi, yer tamlayıcısını ve zarf tamlayıcısını yazınız.

23. SORU

Düşünceyi geliştirme

Küçük alışkanlıklar su tüketimini azaltabilir. Diş fırçalarken musluğu kapatmak ve sebzeleri akan suda değil bir kapta yıkamak buna örnektir.

Düşünceyi geliştirme yolunu yazınız. Bu yolun anlatıma katkısını açıklayınız.

24. SORU

Kanıtlı çıkarım

Duru, tartışmada sözünü kesen arkadaşını dinledi. Konuşma sırası gelince “Önce ne demek istediğini doğru anladığımdan emin olayım.” dedi.

Duru’nun iletişim tutumuyla ilgili bir çıkarım yazınız. Çıkarımınızı metne dayandırınız.

25. SORU

Açıklayıcı anlatımla yazma

Konu: Okul kitaplığından yararlanmanın öğrenciye katkıları.

Açıklayıcı anlatımla 4-5 cümlelik bir paragraf yazınız. En az iki katkı belirtiniz; bunlardan birini örnekle açıklayınız.

TÜRKÇE

8. SINIF | 1. DÖNEM 1. YAZILIYA HAZIRLIK

Şiir, paragraf ve öyküleyici anlatım

Soru 26-30 • Cevaplarınızı kendi cümlelerinizle yazınız.

26. SORU

Şiir yazma

Tema: Özlem.

Dört dizelek özgün bir şiir yazınız. Temayı hissettiren en az iki duygu veya görüntüye yer veriniz. Uyak kullanmak zorunlu değildir.

27. SORU

Yazma stratejisi

I. Sonunda fidanı sulayıp yanına adımızı yazdık.
II. Önce bahçede uygun bir yer seçtik.
III. Daha sonra çukuru açıp fidanı yerleştirdik.
Cümleleri oluş sırasına göre düzenleyip bir paragraf olarak yeniden yazınız.

28. SORU

Betimleyici anlatımla yazma

Bir okul kütüphanesini gözünüzde canlandırınız.

Üç cümleyle betimleyiniz. En az bir görme ve bir işitme ayrıntısı kullanınız. Bir olay anlatmak yerine ortamı tanıtınız.

29. SORU

Geçiş ve bağlantı

Konu: Bir grup çalışmasında karşılaşılan güçlük ve bulunan çözüm.

Üç cümlelik bir paragraf yazınız. “Ancak” ile karşıtlık, “bu nedenle” ile sonuç ilişkisi kurunuz.

30. SORU

Öyküleyici anlatımla yazma

Başlangıç: “Kütüphanenin kapısında küçük bir defter buldum. İlk sayfasında yalnızca bir isim yazıyordu.”

Bu başlangıcı öyküleyici anlatımla 4-5 yeni cümle ekleyerek tamamlayınız. Bir olay gelişimi ve çözüm oluşturunuz. Olayların sırası anlaşılır olsun.

CEVAP ANAHTARI

8. SINIF | 1. DÖNEM 1. YAZILIYA HAZIRLIK

Sözcük anlamı ve söz sanatları

Soru 1-5 • Örnek cevaplar ve kabul ölçütleri

01. SORU

CEVAP

Ayrıntılara dikkat eden, özenli davranan. “Dikkatli” veya “özen gösteren” gibi bağlama uygun karşılıklar kabul edilir.

Ölçütler (10 puan): Özen ve ayrıntılara dikkat anlamını verme: 10 puan.

02. SORU

CEVAP

Sade, süsten uzak. Örnek: “Odanın yalın dekorasyonu gözümü yormadı.” Sözcüğün aynı anlamda kullanıldığı başka cümleler kabul edilir.

Ölçütler (10 puan): Doğru anlam: 5; aynı anlamda, kurallı örnek cümle: 5 puan.

03. SORU

CEVAP

Yeni bir imkân, çözüm veya ilerleme yolu ortaya çıkması anlatılmaktadır. Fiziksel bir kapının açılmasından söz edilmez.

Ölçütler (10 puan): Yeni fırsat veya çözüm olanağı anlamını açıklama: 10 puan.

04. SORU

CEVAP

Kişileştirme (teşhis). Sokak lambasına insanın yorulma ve nöbet tutma özellikleri verilmiştir.

Ölçütler (10 puan): Kişileştirme: 4; varlık ve insan özelliğini açıklama: 6 puan.

05. SORU

CEVAP

Benzeyen: dedenin elleri. Kendisine benzetilen: yaşlı ağacın dalları. Edat: gibi. Ortak özellik: kırışık, boğumlu veya damarları belirgin olma gibi gerekçeli yorumlar kabul edilir.

Ölçütler (10 puan): İlk üç unsur: 2’şer puan; uygun ortak özellik: 4 puan.

CEVAP ANAHTARI

8. SINIF | 1. DÖNEM 1. YAZILIYA HAZIRLIK

Söz sanatları, fiilimsiler ve cümlelerin öğeleri

Soru 6-10 • Örnek cevaplar ve kabul ölçütleri

06. SORU

CEVAP

Tezat (karşıtlık). Kişinin dışarıya yansıttığı sevinç ile içinde yaşadığı üzüntü arasındaki zıtlık anlatılmaktadır.

Ölçütler (10 puan): Tezat: 4; dış görünüş ve iç duygu karşıtlığını açıklama: 6 puan.

07. SORU

CEVAP

Okumayı: isim-fiil (-ma). Seven: sıfat-fiil (-en), çocuğu niteler. Gülümseyerek: zarf-fiil (-erek), gelme eyleminin nasıl yapıldığını belirtir.

Ölçütler (10 puan): Üç fiilimsiyi bulma: 4; üç türü doğru belirtme: 6 puan. Kısmi doğrular orantılı değerlendirilir.

08. SORU

CEVAP

Dolma, burada bir yemek adı olarak kalıcı isimdir. Yürümeye: isim-fiil. Yaptığı: sıfat-fiil. "Yedikten sonra" zarf-fiil grubudur; soru bunu istememektedir.

Ölçütler (10 puan): Kalıcı isim açıklaması: 4; yürümeye ve yaptığı sözcüklerini türleriyle verme: 3'er puan.

09. SORU

CEVAP

Güldü: çekimli fiil; kip ve kişi anlamıyla yargı bildirir. Gülen: sıfat-fiil; çocuk adını niteler. İkinci cümle çekimli fiili "salladı"dır.

Ölçütler (10 puan): İki sınıflandırma: 6; gülenin çocuğu nitelediğini açıklama: 4 puan.

10. SORU

CEVAP

Yüklem: okudu. Özne: öğrenciler. Belirtisiz nesne: kitap. Yer tamlayıcısı (dolaylı tümleç): okulun bahçesinde. Zarf tamlayıcısı (zarf tümleci): dün akşam.

Ölçütler (10 puan): Her doğru öge ve sözcük grubu: 2 puan; toplam 10 puan.

CEVAP ANAHTARI

8. SINIF | 1. DÖNEM 1. YAZILIYA HAZIRLIK

Metni anlama ve yorumlama

Soru 11-15 • Örnek cevaplar ve kabul ölçütleri

11. SORU

CEVAP

Gündüz çalışan kişilerin de kitap alabilmesini sağlamak için açılış akşam saatlerine alınmıştır. Aynı anlamı veren cevaplar kabul edilir.

Ölçütler (10 puan): Çalışanların erişimini sağlama amacını metne uygun açıklama: 10 puan.

12. SORU

CEVAP

Örnek: Arda, hatalarından öğrenmeye ve deneyimlerini saklamaya önem verir. Kanıt: Robot çalışsa da önceki notlarını silmemesi. Kanıtlı başka uygun çıkarımlar kabul edilir.

Ölçütler (10 puan): Metne uygun çıkarım: 5; çıkarımı destekleyen somut kanıt: 5 puan.

13. SORU

CEVAP

Kentlerdeki yeşil alanların yararları / işlevleri. “Doğa” gibi aşırı genel ifadeler kapsamı tam karşılamaz.

Ölçütler (10 puan): Yeşil alanları ve bunların kent yaşamına yararını içeren konu ifadesi: 10 puan.

14. SORU

CEVAP

Örnek: Kitabı anlamak için yalnızca bitirmek değil, sorgulayarak ve yaşamla ilişki kurarak okumak gerekir. Aynı düşüncüyü veren farklı cümleler kabul edilir.

Ölçütler (10 puan): Sorgulayıcı ve ilişki kuran okumanın anlama için gerekli olduğunu belirtme: 10 puan.

15. SORU

CEVAP

Örnek başlık: “Temizliğin Ötesinde”. Mesaj: Çevreyi korumak için atıkları toplamanın yanında atık oluşumunu da azaltmak gerekir. İçerikle uyumlu başka başlık ve cümleler kabul edilir.

Ölçütler (10 puan): Kapsamı karşılayan başlık: 4; atık oluşumunu azaltma mesajı: 6 puan.

CEVAP ANAHTARI

8. SINIF | 1. DÖNEM 1. YAZILIYA HAZIRLIK

Anlatım, metin türü ve soru oluşturma
Soru 16-20 • Örnek cevaplar ve kabul ölçütleri

16. SORU

CEVAP

Özlem (ev / anne özlemi). Kanıt olarak “evimizin ışığı düşer aklıma” veya “annemin sesi gelir ... kulağıma” gösterilebilir.

Ölçütler (10 puan): Özlem duygusu: 5; metinden uygun dayanak: 5 puan.

17. SORU

CEVAP

Betimleyici anlatım. Cumbalı evler, boyası dökülmüş mavi kapılar, aşınmış taş basamaklar görsel ayrıntılarla bir mekânı göz önünde canlandırır.

Ölçütler (10 puan): Betimleme: 4; iki uygun ayrıntı: 2’şer puan; gerekçe: 2 puan.

18. SORU

CEVAP

Karşılaştırma. Benzerlik: kelimenin anlamını bulma amacı. Farklılık: basılı sözlükte sayfalarda, dijital sözlükte arama kutusuyla arama.

Ölçütler (10 puan): Karşılaştırma: 4; benzerlik: 3; farklılık: 3 puan.

19. SORU

CEVAP

Anı (hatıra). Yazar, geçmişte bizzat yaşadığı bir olayı sonradan hatırlayarak birinci kişi ağzıyla anlatmaktadır. Tarihli, aynı gün tutulmuş günlük değildir.

Ölçütler (10 puan): Anı türü: 5; geçmişte yaşanmış olayı sonradan anlatma özelliği: 5 puan.

20. SORU

CEVAP

Örnek: “Sergi nerede açılmıştır?” → Kütüphanede. “Araçlar hangi malzemelerle yapılmıştır?” → Geri dönüştürülen malzemelerle. Başka iki farklı ve metinden cevaplanabilir soru da kabul edilir.

Ölçütler (10 puan): Her soru: 3; metne uygun cevabı: 2 puan. İki soru aynı bilgiyi sormamalıdır.

CEVAP ANAHTARI

8. SINIF | 1. DÖNEM 1. YAZILIYA HAZIRLIK

Okuma, dil bilgisi ve yazılı anlatım

Soru 21-25 • Örnek cevaplar ve kabul ölçütleri

21. SORU

CEVAP

Çatılardan toplanıyor. Ağaçları sulamakta kullanılıyor. Şebeke suyu tüketimini azaltarak su tasarrufu sağlıyor. Aynı anlamdaki ifadeler kabul edilir.

Ölçütler (10 puan): Çatılardan toplama: 3; ağaçları sulamada kullanma: 3; su tasarrufu yararı: 4 puan.

22. SORU

CEVAP

Yüklem: tanıttı. Özne: öğretmenimiz. Belirtili nesne: yeni kitabı. Yer tamlayıcısı: sınıfta. Zarf tamlayıcısı: dün. Öbekler bölünmeden yazılır.

Ölçütler (10 puan): Her doğru öge: 2 puan; toplam 10 puan.

23. SORU

CEVAP

Örneklendirme. Genel düşünce, günlük yaşamdan iki davranışla somutlaştırılmış ve anlaşılır hâle getirilmiştir.

Ölçütler (10 puan): Örneklendirme: 4; somutlaştırma ve anlaşılır kılma katkısı: 6 puan.

24. SORU

CEVAP

Örnek: Duru, karşısındakini anlamaya ve sakın iletişim kurmaya önem verir. Arkadaşını dinlemesi ve doğru anladığını kontrol etmesi kanıttır. Gerekçeli eş değer yorumlar kabul edilir.

Ölçütler (10 puan): Uygun çıkarım: 5; metindeki davranışla ilişkilendirme: 5 puan.

25. SORU

CEVAP

Örnek: Okul kitaplığı farklı türde eserlere ulaşmamızı sağlar. Böylece ilgi alanlarımızı keşfederiz. Okumak, kelime dağarcığımızı da geliştirir. Örneğin bir öyküde öğrendiğimiz yeni kelimeyi kendi yazımızda kullanabiliriz. Başka uygun paragraflar kabul edilir.

Ölçütler (10 puan): İki katkı: 4; uygun örnek: 2; açıklayıcı anlatım ve bütünlük: 2; 4-5 cümle, yazım/noktalama: 2 puan.

CEVAP ANAHTARI

8. SINIF | 1. DÖNEM 1. YAZILIYA HAZIRLIK

Şiir, paragraf ve öyküleyici anlatım

Soru 26-30 • Örnek cevaplar ve kabul ölçütleri

26. SORU

CEVAP

Örnek (dizeler / ile ayrılmıştır): Boş sandalyende akşamın izi / Penceremde bekler eski bir şarkı / Yoluna bakarım her gün sessizce / Sesinle ısınır evin her yanı. Özlemi yansıtan başka özgün şiirler de kabul edilir.

Ölçütler (10 puan): Temaya uygunluk: 4; iki duygu/görüntü: 2; dört dize: 2; anlam bütünlüğü: 2 puan. Uyak şartı aranmaz.

27. SORU

CEVAP

Sıra: II - III - I. Önce bahçede uygun bir yer seçtik. Daha sonra çukuru açıp fidanı yerleştirdik. Sonunda fidanı sulayıp yanına adımızı yazdık.

Ölçütler (10 puan): Oluş sırası: 6; tek ve bütünlüklü paragraf olarak yazma: 2; yazım/noktalama: 2 puan.

28. SORU

CEVAP

Örnek: Geniş pencerelerden süzülen ışık, ahşap rafları aydınlatıyordu. Masaların üzerinde renkli kitaplar sıralanmıştı. Sessizliği yalnızca çevrilen sayfaların hışırtısı bölüyordu. Başka uygun betimlemeler kabul edilir.

Ölçütler (10 puan): Görme ayrıntısı: 3; işitme ayrıntısı: 3; betimleyici anlatım ve üç cümle: 2; dil/yazım: 2 puan.

29. SORU

CEVAP

Örnek: Görevleri paylaştık ancak sunum için yeterli zamanımız kalmadı. Bu nedenle teneffüste kısa bir prova yaptık. Prova sayesinde eksiklerimizi tamamladık. Bağlantıları doğru kuran başka paragraflar kabul edilir.

Ölçütler (10 puan): Ancak ile karşıtlık: 3; bu nedenle ile sonuç: 3; konu ve bütünlük: 2; üç cümle ve yazım: 2 puan.

30. SORU

CEVAP

Örnek devam: Defteri görevliye götürdüm. Görevli ismin okulun eski öğrencilerinden birine ait olduğunu söyledi. Birlikte okulun duyuru panosuna bir not bıraktık. Ertesi gün defterin sahibi geldi ve içindeki anılarını yeniden bulduğu için bize teşekkür etti. Uygun başka olaylar kabul edilir.

Ölçütler (10 puan): Başlangıçla bağlantı: 2; olay gelişimi: 3; çözüm: 2; zaman sırası: 1; 4-5 yeni cümle ve yazım: 2 puan.

Kapsam: ÖDSGM 2026-2027 8. sınıf Türkçe 1. yazılı kazanımları. Biçim referansı: MEB 2024-2025 örnek yazılı soruları. Set birden fazla senaryoya hazırlık içindir. Metinler özgündür; MEB sorusu değildir. Açık uçlu yanıtlarda aynı anlamdaki doğru ifadeler kabul edilir.

Resmî kaynaklar: Güncel konu-soru dağılımı | MEB örnek soru kitapçığı